

जैव नीतिशास्त्रीय मुल्ये

दयामृत्यू (Euthanasia)

Eu = चांगला Thanus = मृत्यू

दयामृत्यू म्हणजे चांगला मृत्यू

दयामृत्यूचा विचार खलील संदर्भात केला जातो.

1. दीर्घ काळापासून असाध्य आजाराने ग्रस्त रूग्ण.
2. शारीरिक किंवा मानसिकदृष्ट्या पूर्णपणे असमर्थ रूग्ण.
3. सामान्य जीवन न जगु शकणा—या व्यक्ती.

दयामृत्यूचे स्वरूप

- दयामृत्यू व आत्महत्या या दोहोंची पार्श्वभूमी सारखीच असली तरी दोहोंच्या प्रक्रियेत फरक.
- दयामृत्यू तीन प्रकारचा असतो – ऐच्छिक, अनैच्छिक, न ऐच्छिक.
- दयामृत्यूच्या पद्धती – सक्रिय दयामृत्यू, निष्क्रिय दयामृत्यू
- दयामृत्यूची साधने – प्राणघातक इंजेक्शन, श्वासावरोधन, मृत्यूयंत्र
- दयामृत्यू नैतिक की अनैतिक हा प्रश्न वर्तमानकाळात अनुत्तरीत आहे.

गर्भपात (Abortion)

- गर्भावस्थेतील जीव जन्माला येण्यापूर्वीच त्याचे जीवन संपवण्याची प्रक्रिया म्हणजेच गर्भपात होय.

- गर्भपाताचे दोन प्रकार –

1. नैसर्गिक किंवा स्वाभाविक गर्भपात

2. कृत्रिम किंवा अस्वाभाविक गर्भपात

गर्भपाताची समस्या प्रामुख्याने कृत्रिम किंवा अस्वाभाविक गर्भपाताच्या अनुषंगाने निर्माण होते.

कृत्रिम गर्भपाताची कारणे :

1. शारीरिक व्यंग घेउन जन्माला येणारा गर्भ
2. स्त्री जातीचा गर्भ
3. अनैतिक संबंधातून जन्माला येणारा गर्भ
4. आधुनिक जीवनशैलीचा प्रभाव

गर्भपातासंदर्भातील नैतिक प्रश्न / समस्या :

1. गर्भावस्थेतील जीवाला संपवण्याचा अधिकार आपल्याला आहे का ? नकोसा गर्भ नाकारण्याचा अधिकार स्त्रीला आहे का ?
2. मानवी जीवनाची सुरुवात नेमकी कधी होते ?

वैद्यकीय संहितेचे स्वरूप

- 9. रूग्णांना सर्व प्रकारची मदत मिळवून देण्यासाठी प्रयत्नशील असले पाहिजे.
- 10. नवनवीन ज्ञान देणा-या मान्यताप्राप्त आरोग्य शिक्षण योजनेत सहभाग नोंदवला पाहिजे.
- 11. सामाजिक आरोग्यासाठी शासन व समाजाला वेळोवेळी योग्य सल्ला दिला पाहिजे.